

Nr 398.

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker; given Stockholms slott den 19 mars 1920.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

F. V. Thorsson.

Förslag

till

Lag

om ändring i vissa delar av lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker.

Häri genom förordnas, att 3 och 7 §§ i lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker skola, i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

De, som — — — — — blivit tecknat.

Finnes sparbanken vara nyttig för det allmänna, prövar Konungens befallningshavande reglementets överensstämmelse med denna lag ävensom med lag och författningar i övrigt.

Beslutad ändring — — — — — Konungens befallningshavande stadfäst.

Underrättelse om — — — — — i länskungörelserna.

Sparbank må ej, utan särskilt tillstånd, å annan ort än där styrelsen har sitt säte utöva verksamhet vid avdelningskontor, som inrättats efter ingången av mars månad 1920. Tillstånd, varom nu är sagt, sökes hos Konungens befallningshavande i det län, inom vilket avdelningskontoret är beläget eller är avsett att inrättas.

7 §.

Vården om — — — — — förvaltande styrelse.

Huvudmännen skola — — — — — för huvudmän.

Uti en — — — — — sitt namn.

Rätt att — — — — — som huvudmän.

Huvudmännen, vilka — — — — — för styrelsen.

Huvudmän och styrelseledamöter skola väljas för viss tid och revisorer årligen. Huvudmän och styrelseledamöter skola vara bosatta inom det län, varinom sparbankens styrelse har sitt säte, såvida ej Konungens befallningshavande på grund av särskilda förhållanden finner skäl annat medgiva.

Styrelsen handhaver — — — — — huvudmännen förbehållet.

Ej må — — — — — uttryckligen medgives.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling. Sparbank, vilken vid nämnda tidpunkt utövar verksamhet vid avdelningskontor, som inrättats efter ingången av mars månad 1920 å ort utom den, där sparbankens styrelse har sitt säte, må utan hinder av vad i 3 § femte stycket stadgas fortsätta den verksamhet under år 1920. Huvudman eller styrelseledamot, vilken valts för tid, som tilländagår efter den dag, då lagen träder i kraft, må utan hinder därav att han är bosatt utom det län, varinom sparbankens styrelse har sitt säte, fortsätta utövan- det av sitt uppdrag, till dess tiden för detsamma utgår, dock ej längre än till den 1 juli 1921.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 mars
1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNA,
Statsråden: UNDÉN,
THORSSON,
OLSSON,
SANDLER,
NOTHIN,
NILSSON,
ERIKSSON,
SVENSSON,
HANSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anförde chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson, följande:

Jämlikt bemyndigande den 23 sistlidne januari tillkallade jag vissa personer att i egenskap av sakkunniga verkställa utredning och avgiva förslag i fråga om en revision av gällande sparbankslagstiftning. I ett den 26 februari 1920 avgivet betänkande hava nämnda sakkunniga anført, att de vid planläggningen av arbetet för ifrågavarande uppdrags fullgörande haft under överbäggande, huruvida beträffande någon del av sparbankslagstiftningen en omedelbar ändring av gällande bestämmelser vore önskvärd eller av behovet påkallad. I sådant hänseende hade vissa tendenser till expansion, som på senare tider kunnat iakttagas inom sparbanksväsendet, ävensom vissa företeelser i samband med sparbanks bildande synts de sak-

kunniga förtjänta av särskild uppmärksamhet. Då dessa spørsmål, som avse sparbankers ny- och filialbildning samt vissa kvalifikationer hos huvudmän och styrelseledamöter i sparbank jämte tillhörande övergångsbestämmelser, av de sakkunniga ansetts kunna, utan att förrycka den dem anförtrodda utredningen i övrigt, lösas särskilt för sig, hade de sakkunniga funnit sig böra upptaga dem till behandling i förtur för att dymedelst söka bereda dem en lösning om möjligt redan vid innevarande års riksdag. Jag anhåller att i det följande få i huvudsak återgiva vad de sakkunniga sålunda anfört i förevarande avseende.

»Redan i början av förra århundradet hade den sedermera för vårt lands ekonomiska utveckling så betydelsefulla sparbanksrörelsen nått Sverige. År 1820 grundlades sålunda i Göteborg den första sparbanken. Det skulle dock dröja en avsevärd tid, innan denna bankverksamhet omhändertogs av lagstiftningen. Först år 1867 tillsattes av Kungl. Maj:t en kommitté med uppdrag att avgiva förslag till föreskrifter för befrämjande av sparbanksväsendets utveckling och tidsenliga ordnande. Under tiden hade sparbankerna, i den mån deras verksamhet icke blivit i särskilda fall reglerad av Kungl. Maj:t eller dess befallningshavande, fått tämligen fritt utvecklas, till sin verksamhet begränsade allenast av den allmänna lagens bestämmelser. Berörda kommittés förslag till författning i ämnet blev dock ej antaget, utan först 1875, sedan inom justitiedepartementet nytt lagförslag utarbetats, erhöll Sverige sin första sparbanksförordning.

1820 års
sparbanks-
sakkunniga.
1. Filialblå-
ning.

1875 års förordning avlöstes av nu gällande lag angående sparbanker av den 29 juli 1892, till grund för vilken ligger ett av en särskild för ändamålet tillsatt kommitté avgivet betänkande.

I § i denna lag innehåller en allmän definition på begreppet *sparbank* och är av följande lydelse:

'Med sparbank förstås i denna lag penningeinrättning, som, utan rättighet för dess stiftare eller desses rättsinnehavare att tillgodonjuta andel i den vinst, som å rörelsen kan uppkomma, har till ändamål att av allmänheten till förräntande mottaga penningar och genom räntans läggande till huvudstolen dem ytterligare förkovra samt medlen i mån av uppsägning återbetala.'

Sparbankerna bestämmas här sålunda till att vara institut, vilkas uppgift är att i deras intresse, vilka åt dem anförtrott vården av sina besparingar, förvalta och förränta de insatta medlen på ett fullt betryggande sätt. Visserligen verkar ju en sparbank till allmänt gagn även genom sin utlåning. Men ledmotivet vid placeringen av sparbankens medel måste alltid förbliva insättarnas bästa. Ändamålet med stiftandet av sparbank får således icke vara vare sig utsikten till vinst å i företaget insatt kapi-

tal eller vinnandet av medel till förlag för någon viss verksamhet. Motivet därtill bör uteslutande vara intresse för den allmännyttiga uppgift, som från början framkallat sparbankerna och som ensamt kan förklara den stora utveckling, rörelsen fått, och det förtroende, varmed den av allmänheten mötts.

Därest sparbankernas tillkomst och förvaltning ägde rum i enlighet med dessa grundsatser, borde de, ansåg man, få i största möjliga utsträckning på egen hand ordna sina angelägenheter och bestämma innehållet av de reglementariska föreskrifter, efter vilka verksamheten skulle handhas. Av hänsyn till de säregna och sinsemellan skiljaktiga förhållanden, under vilka sparbankerna verkade, samt för att bidra till en önskvärd smidighet i deras organisation hade lagstiftaren hellre underlåtit att meddela bestämmelser, som i och för sig kunnat vara lämpliga och nyttiga, än han äventyrat att genom dylika bestämmelser möjligen försvåra sparbankers tillkomst och verksamhet.

Den erfarenhet, som vid 1892 års sparbankslags avfattning stod till buds, torde ock hava givit fog för denna liberala uppfattning av vad som på det ifrågarande området lämpligen borde i lagstiftningsväg åtgöras.

Den väldiga utveckling på det ekonomiska området, som vårt land därefter genomgått, har emellertid fört med sig, att inom sparbanksväsendet tendenser kunnat spåras och förhållanden iakttagas, vilka icke rätt stå i överensstämmelse med den uppfattning rörande sparbankernas ändamål och verksamhet, som ovan angivits hava varit lagstiftarens. I sådant avseende vilja de sakkunniga framhålla de strävanden, som tid efter annan förmärkts att göra sparbankerna till uppsamlingsställen för medel, vilka man velat använda för ändamål, som i och för sig varit för sparbankens verksamhet främmande, — strävanden som i vissa fall lett till en omfattande expansion genom filialbildning å skilda, understundom från moderinstitutet långt avlägsna delar av landet.

Denna företeelse uppmärksammades redan av den sparbankskommitté, som jämlikt nådigt beslut den 8 oktober 1910 av Kungl. Maj:t tillsattes för att taga under överbärande frågan om anordnande av en fackmässig och enhetlig kontroll över rikets sparbanker samt för att avgiva förslag till de ändringar i gällande sparbankslag, som till följd av sparbankskontrollens omläggning eller i övrigt syntes erforderliga. I sitt den 20 juni 1911 avgivna betänkande föreslog sålunda denna kommitté ett tillägg till 3 § i sparbankslagen av innebörd, att sparbank ej skulle få inrätta avdelningskontor utom den ort, där styrelsen hade sitt säte, med mindre tillsynsmyndigheten därtill lämnat tillstånd.

Detta förslag motiverade kommittén sålunda:

'Några sparbanker hava genom anordnande av avdelningskontor utsträckt sin verksamhet utom det län, inom vilket styrelsen har sitt säte; och vad särskilt beträffar den s. k. Egnahemssparbanken, vars verksamhetsområde enligt reglementet sträcker sig till Stockholm och andra orter, 'där så befinnes lämpligt', ägde den vid 1909 års slut avdelningskontor ej blott i Stockholm utan även i Stockholms, Uppsala, Älvsborgs, Västmanlands, Gävleborgs och Norrbottens län.

Det är uppenbart, att svårighet möter för en styrelse att sammanhålla administrationen av en sparbank med sålunda utsträckt verksamhetsområde, och än svårare blir det för det allmänna ombudet att nöjaktigt fullgöra den undersökning av sparbanks förvaltning, han har att verkställa. Enligt gällande banklagstiftning är verksamhetsområdet för bankbolag, vars grundfond understiger 1 miljon kronor, inskränkt till 'viss ort'. Denna fastställs i vederbörlig bolagsordning till den ort, där styrelsen har sitt säte, och sådant bankbolag får icke öppna avdelningskontor utan särskilt tillstånd av Konungen. Det synes vara påkallat, att motsvarande begränsning sker av sparbanks verksamhetsområde, och kommittén har därför i sista stycket av förevarande paragraf infört en föreskrift, att sparbank ej må inrätta avdelningskontor utom den ort, där styrelsen har sitt säte, med mindre bankinspektionen meddelat tillstånd därtill.'

I de yttranden, som efter nådiga remisser avgåvos över kommitténs betänkande av bl. a. sparbanksföreningen, samtliga Konungens befallningshavande, flertalet sparbanker m. fl., gjordes emot detta förslag i och för sig icke några egentliga erinringar, även om man på sina håll icke fann detsamma av behovet påkallat. Förslaget har dock liksom övriga i förenämnda betänkande framlagda förslag fått vila.

Därefter har emellertid på ett annat område av banklagstiftningen ett liknande förslag framställts och jämväl lett till lagstiftningsåtgärder. Detta avgavs av den genom beslut den 22 september 1917 tillsatta kommitté med ändamål att utreda vissa frågor rörande det svenska kredit- och bankväsendet. I ett den 12 mars 1918 avgivet yttrande anförde nämligen kommittén i fråga om inskränkning i banks rätt att bedriva verksamhet vid avdelningskontor följande:

'Under den senare tiden har emellertid filialbildningen enligt kommitténs mening gått vida över gränsen för det behövliga och nyttiga, och detta har framkallat en konkurrens, som på sina håll i mera än ett hänseende utövat ett mindre lyckligt inflytande på bankernas verksamhet och arbetsmetoder.

Flertalet av de under sista året tillkomna avdelningskontoren hava upprättats å eller i omedelbar närhet av plats, där kontor för en eller flera andra banker förut funnits. Då detta skett på smärre platser, har vanligen syftet varit konkurrens om inlåningen. Skarp sådan har ofta drivits med på orterna arbetande sparbanker. Mången gång har man allenast för att förekomma, det annan bank eljest skulle komma dit, upprättat kontor å ort, där varje allmängiltig anledning därtill saknats. Och därvid har ej sällan inträffat, att platsen samtidigt fått kontor jämväl från den befarade konkurrenten. Såsom skäl för en omfattande nybildning av filialer från någon viss bank har anförts, att banken måste på så sätt återerövra den ställning inom sitt verksamhetsområde, som annan utanför detta område belägen bank genom upprättandet av avdelningskontor på de ifrågavarande platserna tidigare förskaffat sig. Kontor förläggas ofta långt utanför bankens egentliga verksamhetsområde. Det förekommer sålunda, att en liten bank med säte i Stockholm har avdelningskontor bl. a. i Skåne och i nordligaste Norrland.

Men därtill kommer, att tillkomsten inom landet av bankkontor till alltför stort antal måste anses medföra skada för det allmänna, dels emedan omkostnaderna för kapitalets uppsamling därigenom stegras, utöver vad som är förenligt med god nationell ekonomi, dels enär övertaliga bankkontor i orterna lätt leda till en osund inbördes tävlan om kunder samt till en osund in- och utlåningspolitik över huvud. — — — Med en väl organiserad bankrörelse torde vidare en alltför stor talrikhet för avdelningskontoren icke vara rätt förenlig. Dels saknas ofta möjlighet att utrusta kontor för ett mycket begränsat verksamhetsområde med kompetent personal och tillfredsställande anordningar i övrigt, dels möta avsevärda svårigheter att från huvudkontoret med tillbörlig uppmärksamhet leda och kontrollera verksamheten vid avlägsna och spridda avdelningskontor.

Kommittén finner det fördenskull angeläget, att åtgärder omedelbart vidtagas för hämmande av denna tillväxt av bankkontor och till återställande av rimliga förhållanden med avseende å dylika kontors förekomst.

Nytt avdelningskontor bör icke få upprättas, utan att tillstånd därtill vunnits, och bör för sådant tillstånd förutsättningen vara, att kontoret kan anses bliva nyttigt för det allmänna'.

Genom lag den 26 juni 1918 erhöles 52 a § samt 168 a § i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse följande lydelse:

Bankaktiebolag resp. solidariskt bankbolag 'äger icke utan Konungens tillstånd utöva verksamhet vid avdelningskontor å annan ort än där huvudkontoret är

beläget. Dylikt tillstånd må meddelas, när verksamheten finnes kunna vara till nytta för det allmänna.'

Redan i tillvaron av en dylik bestämmelse se de sakkunniga ett skäl för införande av ett motsvarande stadgande beträffande sparbankerna. De motiv, som av 1917 års bankkommitté anförts till stöd för dess förslag i ovan omhandlade avseende, äro i mångt och mycket tillämpliga jämväl å sparbanker. Därtill kommer, att, så länge full frihet råder med avseende å bildandet av sparbanker och avdelningskontor för dem, möjlighet att kringgå ovannämnda förbud för bankbolagen att upprätta filialer icke är utesluten.

Men även fränsett detta föreligga enligt de sakkunnigas mening fullgiltiga motiv för att på lagstiftningens väg bereda möjlighet att förebygga en mindre lämplig utveckling av sparbankernas verksamhet. I sådant avseende tillåta sig de sakkunniga att såsom ett uttryck för de betänkligheter, som hysas mot en sådan utveckling åberopa en motion till innevarande års riksdag av undertecknade Magnusson m. fl., därvid de sakkunniga dock icke tagit ståndpunkt till motionärernas förslag.

Till belysande av ökningen i antalet av sparbankernas filialer sedan 1900-talets början få de sakkunniga anföra följande siffror:

År	Antal sparbanker	Antal filialer
1900	384	357
1905	408	359
1910	431	416
1915	444	447
1918	464	638

Ökningen faller i huvudsak på stadssparbankerna.

På grund av vad sålunda anförts hemställa de sakkunniga, som framdeles få anledning återkomma till frågan om utvidgad kontroll över sparbankerna, att förslag måtte föreläggas om möjligt redan pågående riksdag, att 3 § av gällande sparbankslag måtte erhålla ett tillägg av innehåll, att sparbank ej må inrätta avdelningskontor utom den ort, där styrelsen har sitt säte, med mindre Konungens befallningshavande i länet därtill meddelat tillstånd.

De sakkunniga utgå därvid från, att begreppet avdelningskontor skall omfatta jämväl sparbankskommittéer och filialer.»

11. Nybildning av sparbanker.

De sakkunniga övergå därefter till behandling av den därmed sammanhängande frågan om nybildning av sparbanker samt anföra härom:

»På sätt de sakkunniga ovan antytt, synas även mot det fria bildandet av sparbanker starka betänkligheter kunna göras gällande. Redan 1891 års sparbankskommitté hade i sitt förslag till sparbankslag förutsatt, att tillsynsmyndigheten d. v. s. Konungens befallningshavande skulle kunna, om så prövades lämpligt, förhindra tillkomsten av en sparbank.

I förslagets 3 § har sålunda mom. 3 följande lydelse:

'Finner Konungens befallningshavande skäl att meddela den sökta stadfästelsen, skall underrättelse därom intagas i länskungörelserna. Vägras stadfästelse, skall skäl därför uppgivas.'

I motiven till kommitténs förslag anföres härom följande:

'Men även rätt att vägra sökt stadfästelse å sparbanks reglemente har kommittén ansett böra lämnas Konungens befallningshavande. Förhållanden kunna nämligen — om ock undantagsvis — inträffa då det vore önskligt att uppkomsten av en sparbank hindrades, även om alla i lag föreskrivna villkor för dess inrättande blivit uppfyllda. Med den känedom, Konungens befallningshavande är i tillfälle att förskaffa sig om personliga och övriga förhållanden på en ort, kan det för Konungens befallningshavande finnas skäligen anledning att befara, det motivet för den ifrågasatta sparbankens bildande utgöres icke av önskan att bereda en trygg och bekväm placering för de små besparingarna, utan fastner av intresse att bilda en lånekassa för personer som sammanslutit sig för att vinna ett dylikt mål, och äro då tillika för den nya inrättningen icke inom orten att påräkna män, åt vilka med fullt förtroende må kunna anförtros uppdraget att vara huvudinän och styrelseledamöter, torde, då i övrigt tillfälle till insättning i sparbank icke för orten saknas, grundandet av den nya sparbanken böra förebyggas. Exempel från senare tid saknas ej heller därå, att i närheten av en förutvarande, väl skött och i betryggad ställning kommen sparbank grundats en ny sådan, vilken, av verkligt behov icke påkallad, varken kunnat erbjuda större fördelar eller bekvämlighet än de genom den äldre sparbanken ägt, ej heller förmått tillvinna sig de ledande människans inom orten verksamma deltagande och förtroende. Då det i allt fall står vederbörande öppet att överklaga Konungens befallningshavandes beslut om vägrad stadfästelse, lärer någon olägenhet icke kunna befaras av dess utsträckta befogenhet i detta avseende.'

Emellertid kom ifrågavarande förslag till prövningsrätt för Konungens befallningshavande icke att underkastas riksdagens prövning. I den till 1892 års riksdag avlåtna propositionen (nr 49) angående ny sparbankslag erinrade Kungl. Maj:t först, att genom bestämmelsen i tredje stycket

av 3 § hade kommittén velat åt Konungens befallningshavande inrymma rätt att, då stadfästelse söktes å sparbanks reglemente, ingå i prövning jämväl av ifrågasatt ny sparbanks nytta och behövlighet för orten samt att, då sparbank icke funnes behöfelig och nyttig, vägra fastställelse. Det förnekades visserligen icke, att, såsom i motiven till lagförslaget också framhållits, förhållanden kunde yppas, under vilka en dylik realitetsprövning kunde vara av nytta, men befanns det i allt fall betänkligt, att en myndighet erhöile rätt att förkväva en med iakttagande av alla laga former tillkommen inrättning, helst då densamma måste presumeras hava ett filantropiskt syfte och förutsatte vissa uppoffringar av stiftarna. Kungl. Maj:st hade därför låtit omarbete tredje stycket av den föreslagna 3 § således, att Konungens befallningshavandes prövningsrätt kom att avse endast reglementets överensstämmelse med lag och författningar.

Det sålunda förändrade förslaget godkändes av riksdagen.

Den mening, som på sätt nyss anförts, gjorde sig gällande i den proposition, som låg till grund för den nya sparbankslagen, överensstämmde till fullo med den uppfattning, som vid den tiden i allmänhet var rådande i fråga om lagstiftning på det ekonomiska livets område och på sätt ovan framhållits torde den då gångna tidens erfarenhet på sparbanksområdet icke hava med någon särskild styrka påkallat en befogenhet för tillsynsmyndigheten av ifrågavarande innebörd.

Förhållandena hava sedan dess ändrats såväl i ena som andra avseendet. Restringerande lagbestämmelser rörande ekonomiska förhållanden äro numera, även oavsett krigstidslagsstiftningen, väsentligen mindre ovanliga än vid tiden för gällande sparbankslags tillkomst. I sådant avseende förtjänar i detta sammanhang särskilt framhållas, att rätten att bilda bankaktiebolag, som förut varit fri, genom 1911 års banklag inskränktes, i det att Konungen tillerkändes rätt att vägra oktroj för dylikt bolag, så framt det icke prövades vara nyttigt för det allmänna. Och på sätt ovan antytts har erfarenheten under de senare åren lärt, att de förhållanden, som av 1891 års sparbankskommitté uttalades med avseende å ändamålet med sparbanksbildningar, icks saknat grund.

Vidare måste det ur konsekvensens synpunkt anses vara önskligt att, därest upprättandet av avdelningskontor för sparbank skall göras beroende av särskilt tillstånd, sådant tillstånd ock må erfordras för upprättandet av en sparbank. Utan en dylik bestämmelse skulle nämligen lätt kunna inträffa, att där en sparbank med stöd av förbudet mot filialbildning vägrats tillstånd att å viss ort upprätta avdelningskontor, i stället och utan att myndigheterna därvidlag kunde ingripa, en ny fristående sparbank upprättades på den förra sparbankens initiativ.

Ehuru de sakkunniga tillfullo beakta de betänkligheter, som, på sätt ovan angivits, gjort sig gällande vid avfattningen av 1892 års proposition angående ny sparbankslag, hava de sakkunniga dock icke ansett sig nu böra draga i betänkande att förorda införandet av en dylik restriktion, då man synes kunna vara förvissad om, att omförmälda prövningsrätt liksom för övrigt prövningsrätten i fråga om inrättandet av filialer kommer att handhavas med största varsamhet.

På grund av vad sålunda anförts föreslå alltså de sakkunniga, att 3 § mom. 2 av sparbankslagen måtte erhålla sådan ändrad lydelse, att Konungens befallningshavande må kunna vägra fastställelse å sparbanks reglemente, då sparbanken prövas icke vara till nytta för det allmänna.

I detta sammanhang hava de sakkunniga ansett sig böra särskilt framhålla önskvärdheten därav, att Konungens befallningshavande vid prövning av reglemente för ifrågasatt ny sparbank, i enlighet med vad de sakkunniga ovan framhållit rörande sparbankernas mera lokala uppgifter, tillser, att sparbankens verksamhetsområde blir i överensstämmelse därmed begränsat.»

III.
Särskilda
kvalifikation-
er hos hu-
vudmän och
styrelseleda-
möter i spar-
bank.

I fråga om den föreslagna ändringen beträffande huvudmäns och styrelseledamöters kvalifikationer yttra de sakkunniga:

»Även med iakttagande av de förut här ovan föreslagna bestämmelserna, låter det väl tänka sig, att en sparbank kan på ett mera förtäckt sätt etablera sig på ett flertal orter, vilka med varandra icke stå i det sammanhang, som hela verksamheten för dess rätta bedrivande förutsätter. På sådana platser, där i och för sig en efter vanliga regler arbetande sparbank kunde anses väl motiverad, kan en dylik vara till mera ogagn än nytta, därest densamma under en sparbanks förtroendeingivande former ledes från en avlägsen ort av personer, vilkas intresse huvudsakligast går ut på möjligheten att få disponera insättarnas kapital för egna men för sparbanksverksamheten främmande syften. För att den starka lokala och personliga kontakt med bankens klientel, som hela rörelsen förutsätter, må kunna bevaras och stärkas, hava de sakkunniga, med särskilt avseende fäst på de konsekvenser, som skulle kunna uppkomma, därest samma personer i egenskap av huvudmän och styrelse finge inverka bestämmande på skötseln av en eller flera å avlägsen ort belägna sparbanker, funnit den föreskriften nödig, att *huvudmän och styrelseledamöter i sparbank skola vara bosatta inom sparbankens verksamhetsområde.*

De sakkunniga föreslå alltså, att i 7 § i sparbankslagen måtte inordnas ett nytt moment med nyssnämnda innehåll.»

Över de sakkunnigas förslag anmodades bank- och fondinspektionen att efter styrelsens för sparbanksföreningen hörande avgiva utlåtande, och anför berörda ämbetsverk i sitt den 8 mars 1920 avlätna yttrande:

»Såsom de sakkunniga erinrat, har frågan om förbud för sparbank att utan särskilt tillstånd öppna avdelningskontor varit föremål för förslag från 1910 års sparbankskommitté i dess den 20 juni 1911 avgivna betänkande utan att ännu hava föranlett någon lagstiftningsåtgärd. Beträffande affärsbankerna har däremot ett förbud i enahanda riktning blivit infört genom lag den 26 juni 1918 om ändring i vissa delar av lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse, vilken förstnämnda lag trädde i kraft den 1 juli 1918. Redan häri hava de sakkunniga funnit ett skäl att ånyo framföra förslag om förbud i förevarande hänseende i fråga om sparbanker. Men därjämte hava de sakkunniga sett en särskild anledning därtill i det förhållandet, att, så länge full frihet råder med avseende å bildandet av sparbanker och avdelningskontor för dem, möjlighet att kringgå nyssnämnda förbud för bankbolagen att upprätta filialer icke vore utesluten.

*Bank och
fondinspek-
tionen.*

Bank- och fondinspektionen får för sin del livligt förorda detta förslag. Ämbetsverket vill därvid med hänsyn till de intressen, som inspektionen har att bevaka, särskilt understryka ovan sist angivna skäl för en lagstiftning i ämnet. Därjämte torde böra framhållas, att erfarenheten givit vid handen, att banklagstiftningen på motsvarande område under den tid, densamma varit i tillämpning, visat sig vara till gagn för förhindrande av en onaturlig filialbildning.

Emot förslaget, att Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande skulle beredas möjlighet att vägra fastställa reglemente för sparbank, då denna prövas icke vara till nytta för det allmänna, synes enligt bank- och fondinspektionens mening icke kunna göras någon erinran. Fastimer måste, såsom de sakkunniga även framhållit, förslaget i denna del vara en nödvändig konsekvens av de sakkunnigas förslag angående förbud att inrätta avdelningskontor utan särskilt tillstånd.

Bank- och fondinspektionen förutsätter, att vid prövning av en tillämnad sparbanks nytta för det allmänna huvudsakligen samma synpunkter komma till tillämpning som då fråga är om meddelandet av oktroj för ett bankbolag. Likaledes har bank- och fondinspektionen utgått från, att prövning av framställningar från sparbanker om rätt att inrätta avdelningskontor komma att ske från synpunkten av nyttan för det allmänna.

I förevarande sammanhang har bank- och fondinspektionen ansett sig böra understryka de sakkunnigas uttalade önskemål, att Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande vid prövning av reglemente för ny sparbank

mätte, med hänsyn till dylika kreditanstalters lokala natur, tillse, att sparbankens verksamhetsområde blir i enlighet därmed begränsat.

Med vad sist nämnts överensstämmer även de sakkunnigas förslag, att huvudmän och styrelseledamöter i sparbank skola vara bosatta inom vederbörande sparbanks verksamhetsområde, och har bank- och fondinspektionen alltså icke något att invända emot förslaget i denna del.»

*Sparbanks-
föreningens
styrelse.*

Styrelsen för sparbanksföreningen yttrar beträffande de av de sakkunniga föreslagna lagändringarna följande:

»De sakkunnigas förslag avser att förhindra, att en sparbanks verksamhetsområde saknar den begränsning, som av gammalt varit utmärkande för sparbankerna, är betingad av deras organisation och uppgift samt redan nu av gällande sparbankslag förutsättes, ehuru uttryckliga stadganden därom icke äro i lagen intagna. Erfarenheten har numera visat behovet av sådana stadganden. Egnahemssparbanken erhöll på sin tid fastställelse å ett reglemente, som avsåg en verksamhet utsträckt över hela riket. Allmänna sparbanken åter fick åtnöja sig med ett verksamhetsområde av Stockholms stad och tre län, men förstod att skapa en sparbank för riket genom bildande av sparbanker landet runt med en myckenhet avdelningskontor, alla dessa sparbanker under en i huvudsak enhetlig förvaltning, i det att av de trettio huvudmännen och de sju styrelseledamöterna i varje sparbank tjugu huvudmän och fyra styrelseledamöter äro gemensamma för alla sparbankerna och bosatta i Stockholm, varjämte finnes en för alla gemensam verkställande direktör. Detta nu angivna tillvägagångssätt skulle förebyggas genom den av de sakkunniga föreslagna bestämmelsen, att sparbanks huvudmän och styrelseledamöter skola vara bosatta inom sparbankens verksamhetsområde.

Men om sålunda bildandet av en sparbank för riket, så att säga genom användande av en bakväg, vore förhindrat, återstår likväl, synes det, möjlighet att bilda en sådan sparbank på den vanliga vägen, såsom förhållandet var i fråga om egnahemssparbanken. Om en sparbank bildades i syfte att dess verksamhet skulle omfatta hela landet, bleve ju huvudmän och styrelseledamöter bosatta inom verksamhetsområdet, och någon Eders Kungl. Maj:s befallningshavande kunde, i likhet med överståthållarämbetet vid egnahemssparbankens bildande, finna sig sakna laga skäl att vägra stadfästelse å reglementet för en sådan sparbank.

Man står sålunda inför behovet av en föreskrift, att Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande icke må få fastställa reglemente för en sparbank, som vill bli mer än ortssparbank. Det ligger nära till hands att föreskriva, att Eders Kungl. Maj:ts befallningshavandes fastställelserätt vore

begränsad till hans län. Men därvid möter den svårigheten, att en sparbanks naturliga verksamhetsområde — beroende som det är av allmänhetens bekvämlighet m. m. — icke alltid faller blott inom ett län. Detta förhållande leder till, att man, i likhet med de sakkunniga, får lita till att den nya befogenhet, som sakkunniga vilja ha tillerkänd Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande att efter prövning av nyttan och behovet medgiva eller icke medgiva upprättande av ny sparbank eller avdelningskontor till en redan befintlig sådan skall av varje Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande så användas, att sparbanksbildningar icke uppstå, vilka till organisation, syftemål, arbetsmetoder och ekonomiskt underlag avvika från de sunda grundsatser, som kännetecknat sparbanksväsendet i vårt land.

Då det vid meddelandet av tillstånd till inrättande av filial å viss ort är orsintresset som skall vara avgörande, torde, innan Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande i ett län meddelar tillstånd till inrättande av filial utom länets område, Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län, där filialen är avsedd att förläggas, böra höras i ärendet.

Styrelsen har icke förbisett, att den föreslagna nya befogenheten för Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande innebär en inskränkning i sparbankernas handlingsfrihet, en inskränkning, som i och för sig må vara mindre välkommen. Men denna uppoffring, som i verkligheten ej kan förväntas medföra olägenheter, lär enligt styrelsens mening mer än uppvägas av de fördelar man vill vinna. De sakkunniga hava också erinrat om, att de restriktiva bestämmelser, som här äro i fråga, redan gälla för bankbolagen, och, ehuruval ingalunda alltid det som passar för bankbolagen också passar för sparbankerna, lära i en sak, som här föreligger, förhållandena inom de båda slagen av penninginrättningar vara ganska likartade.

Till de syftemål, som de sakkunniga velat nå genom det framlagda förslaget, ansluter sig sparbanksföreningens styrelse på det livligaste, och även de medel, som de sakkunniga valt för att vinna målet, synas vara väl avvägda.»

Av den lämnade redogörelsen framgår, att de sakkunnigas förslag avser dels ett tillägg till 3 § i sparbankslagen av innehåll, att sparbank ej skall äga utan särskilt tillstånd inrätta avdelningskontor utom den ort, där styrelsen har sitt säte, dels sådan förändring i andra stycket av samma paragraf, att Kungl. Maj:ts befallningshavande skall kunna vägra fastställelse å sparbanks reglemente, då sparbanken prövas icke vara till nytta för det allmänna, dels ock ett tillägg till 7 § av innehåll, att huvudmän och sty-

Departementschefen

relseledamöter i sparbank skola vara bosatta inom sparbanks verksamhetsområde.

Dessa de sakkunnigas förslag hava helt vunnit anslutning av såväl bank- och fondinspektionen som sparbanksföreningens styrelse, och den utredning, som i ärendet förebragts, synes mig giva vid handen, att redan nu lagstiftningsåtgärder på omhandlade områden äro av nöden.

Även om jag alltså ansett mig kunna i princip ansluta mig till de sakkunnigas förslag, har jag dock vid bestämmelsernas avfattning funnit mig i vissa avseenden böra vidtaga ändringar i förslaget.

Vad till en början angår frågan om beredande av möjlighet för Kungl. Maj:ts befallningshavande att vägra fastställelse å sparbanks reglemente, skulle enligt de sakkunnigas förslag dylik vägran kunna ske, om sparbanken prövades icke vara till nytta för det allmänna. Såsom av utredningen framgår, hava de sakkunniga för förslaget i denna del hämtat stöd, bland annat, i det i gällande lag om bankrörelse förekommande stadgande, enligt vilket för oktroids meddelande förutsättes, att vederbörande bankbolag finnes vara nyttigt för det allmänna. Med hänsyn härtill har jag låtit åt 3 § andra stycket i sparbankslagen giva en liknande avfattning.

Det ifrågasatta förbudet mot sparbanks filialbildning torde böra givas plats i 3 § såsom ett femte stycke. De sakkunniga synas hava varit av den meningen, att tillstånd att inrätta avdelningskontor skulle meddelas av Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län, varinom sparbankens styrelse har sitt säte, även i det fall, då avdelningskontoret skulle komma att vara beläget å ort utom sistnämnda län. Då emellertid i detta fall endast Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län, varest avdelningskontoret skulle förläggas, torde kunna på ett tillfredsställande sätt bedöma kontorets nytta med hänsyn till de lokala ortsintressena, synes prövningsrätten böra tillkomma Kungl. Maj:ts befallningshavande i detta län, och har bestämmelsen nu givits en häremot svarande avfattning. Jag utgår dock från, att prövningen även bör omfatta sökandesparbankens lämplighet att utöva den ifrågasatta verksamheten. Med hänsyn härtill torde i fall, varom nu är fråga, Kungl. Maj:ts befallningshavande böra före tillståndsmeddelande från Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län, varest styrelsen har sitt säte, inhämta erforderliga upplysningar angående sparbankens organisation, arbetssätt och soliditet. Någon uttrycklig föreskrift härom synes mig emellertid icke nödig.

Vad slutligen angår de sakkunnigas förslag, att huvudmän och styrelseledamöter skola vara bosatta inom sparbankens verksamhetsområde, har jag, på grund av svårigheten att fastslå vad som kan anses vara en

sparbanks verksamhetsområde, ansett mig böra stanna vid att giva bestämmelsen i ämnet det innehåll, att dylika förtroendemän skola vara bosatta inom det län, varinom sparbankens styrelse har sitt säte. Särskilt med hänsyn till det fall, att en sparbank i angränsande delar av andra län utövar verksamhet vid avdelningskontor, har det emellertid synt mig nödigt att lämna Kungl. Maj:ts befallningshavande befoget att meddela eftergift från nyssnämnda regel. Det torde knappast behöva påpekas, att här, liksom i sparbankslagens övriga paragrafer, där ej uttryckligen annat sägs, avses Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län, varinom sparbankens styrelse har sitt säte.

Beträffande behovet av övergångsbestämmelser anföra de sakkunniga följande:

»Till de sålunda föreslagna nya stadgandena torde endast i vissa delar övergångsbestämmelser vara behövliga. I sakens egen natur ligger ju, att å nybildandet av sparbanker efter tiden för de nya bestämmelsernas ikraftträdande den föreslagna prövningsrätten av Konungens befallningshavande tillämpas.

1920 års
sparbanks-
sakkunniga.

Beträffande huvudmän och styrelseledamöter nödvändiggöra de föreslagna stadgandena att, för ernående inom icke alltför avlägsen framtid av en förändring i åsyftad riktning, huvudmän och styrelseledamöter underkastas omröstning inom viss kortare tid. För undvikande av särskilda och betungande åtgärder och utgifter härför, *vilja de sakkunniga i detta hänseende föreslå en tidstermin till den 1 juli 1921, inom vilken tid sparbankerna torde hava hållit sina ordinarie sammanträden.*

I fråga om övergången till de här ovan föreslagna bestämmelserna angående bedrivande av sparbanks verksamhet vid avdelningskontor äro jämväl särskilda stadganden nödvändiga.

Vad 1917 års bankkommitté i detta hänseende anfört torde även här vara tillämpligt. Nämnda kommitté hade föreslagit, att de nya bestämmelserna skulle gälla omedelbart för de avdelningskontor, som upprättats efter det kommitténs betänkande i mars månad 1918 offentliggjorts, men beträffande avdelningskontor, som dessförinnan tillkommit, icke förrän den för bankbolaget senast meddelade oktrojen tilländagått, dock ej tidigare än två år förflutit från det lagändringen trädde i kraft.

I den i anledning av kommitténs berörda yttrande avlätna proposition till 1918 års riksdag (nr 434) yttrade chefen för finansdepartementet,

bland annat, att, när avdelningskontor uppenbarligen inrättats med kännedom om att begränsningar i förevarande hänseende förbereddes och för att undgå verkningarna av blivande lagbestämmelser — och detta vore fallet med de kontor, som upprättats efter ingången av mars månad 1918 — ansågs, att de kunde slopas efter en viss kortare övergångstid, övriga kontor borde få äga bestånd oktrojtiden ut.

Kungl. Maj:ts i överensstämmelse härmed för riksdagen framlagda förslag blev ock i hithörande delar antaget.

Till den av 1917 års bankkommitté omfattade åsikten ansluta sig de sakkunniga, så mycket mera som i betraktande av skillnaden i organisationen vid affärsbankers och sparbankers kontor, de senare oftast inrättats utan större kostnader för lokal, särskild personal o. s. v.

De sakkunniga föreslå alltså, att lagen skall äga tillämpning å kontor, som upprättats efter ingången av mars månad år 1920.

De sakkunniga hava ansett sig sakna anledning att ifrågasätta någon inskränkning i rätten att driva verksamhet vid avdelningskontor, som börjat sin verksamhet före den 1 mars 1920.»

*Bank- och
fondinspek-
tionen.*

I sitt förut nämnda utlåtande anför bank- och fondinspektionen härom följande:

»För en föreskrift om förbud att utan särskilt tillstånd inrätta avdelningskontor hava de sakkunniga föreslagit en retroaktiv tillämpning jämväl å kontor, som inrättats före föreskriftens ikraftträdande men efter ingången av mars månad 1920. Däremot hava de sakkunniga förklarat sig sakna anledning att ifrågasätta någon inskränkning i rätten att driva verksamhet vid avdelningskontor, som inrättats före den 1 berörda mars.

Bank- och fondinspektionen har emellertid ansett sig böra föreslå, att den blivande bestämmelsen måtte erhålla ytterligare retroaktiv tillämpning. Enligt vad bank- och fondinspektionen har sig bekant, har det nämligen, sedan genom förutnämnda lag den 26 juni 1918 förbud meddelats för bankbolag att utan särskilt tillstånd inrätta avdelningskontor, inträffat, att den situation, som inträtt, då dylikt tillstånd förvägrats bankbolag, i vissa fall av sparbank utnyttjats för inrättande av avdelningskontor å den ort, varom fråga varit. Då en ansökan av bankbolag om tillstånd att driva bankrörelse vid avdelningskontor å viss ort blivit avslagen, har detta skett, när det med hänsyn till nyttan för det allmänna befunnits, att kontoret icke borde inrättas eller vara i verksamhet. Även om sparbankerna med hänsyn till verksamhetens art och sin uppgift intaga en särställning gentemot bankbolagen, torde det dock med tämligen stor visshet kunna antagas, att, om den av de sakkunniga nu föreslagna lag-

stiftningen varit i kraft och ansökningar förelegat hos vederbörande myndigheter från ett bankbolag och en sparbank om tillstånd att å samma ort inrätta avdelningskontor, ett avslag å den förra ansökningen i allmänhet kommit att åtföljas av ett avslag jämväl å den senare. Då möjligheten för sparbankerna att inrätta avdelningskontor i viss mån och på ett obereknat sätt främjats av den förutnämnda banklagstiftningen, bör enligt bank- och fondinspektionens mening rätten för sparbank att bibehålla sådana kontor, som inrättats efter ingången av juli månad 1918, då berörda lagstiftning trädde i kraft, kunna bliva föremål för prövning från det allmännas sida. Bank- och fondinspektionen föranledes så mycket mera till att föreslå en bestämmelse i sådan riktning, som det alltsedan 1910 års sparbankskommitté avgav sitt betänkande varit känt för sparbankerna, att ett förslag om förbud att utan särskilt tillstånd inrätta avdelningskontor förelegat.

1918 års banklagstiftning på förevarande område erhöll även retroaktiv tillämpning å avdelningskontor, som inrättats efter viss dag, dock att bankbolagen medgavos rätt att fortsätta verksamheten vid dylika kontor under viss tid efter lagstiftningens ikraftträdande. Därtill kommer, att beträffande ett vart av ett bankbolags avdelningskontor rätten att vid det samma driva bankrörelse är, oberoende av tiden för kontorets inrättande, inskränkt till vederbörande bankbolags oktrotid.

Jämväl sparbankerna böra enligt bank- och fondinspektionens mening beredas en övergångstid för avveckling av verksamheten vid sådana kontor, som komma att falla under förbudsbestämmelsens retroaktiva tillämpning, och synes denna övergångstid böra bestämmas till utgången av år 1920, eventuellt med rätt för Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande att beträffande kontor, som öppnats före den 1 mars samma år, medgiva viss mindre förlängning av denna övergångstid, då synnerliga skäl därtill äro.

Bank- och fondinspektionen hemställer sålunda, att den blivande lagstiftningen om förbud för sparbank att utan särskilt tillstånd inrätta avdelningskontor måtte på sätt nyss angivits göras tillämplig å samtliga sparbankskontor, som inrättats efter ingången av juli månad år 1918.

Beträffande det föreslagna nya stadgandet angående huvudmän och styrelseledamöter hava de sakkunniga föreslagit en övergångsbestämmelse av sådan innebörd, att stadgandet skulle i fråga om personer, som tilldelats dylika uppdrag före stadgandets ikraftträdande, givas full tillämpning först den 1 juli 1921. Häremot har bank- och fondinspektionen icke något att invända.»

I likhet med vad de sakkunniga föreslagit, förklarar styrelsen för sparbanksföreningen i sitt förberörda yttrande, att den hölle för angeläget,

*Styrelsen
för spar-
banks-
föreningen.*

att de föreslagna bestämmelserna snarast och i angiven ordning komme i tillämpning.

Departements-
chefen.

Beträffande övergångsbestämmelserna har jag ansett mig böra ansluta mig till de sakkunnigas förslag, dock med det tillägg, att för sådana avdelningskontor, som inrättats efter ingången av mars månad 1920, måtte medgivas en avvecklingstid till utgången av år 1920. I fråga om avdelningskontor, som inrättats före den 1 mars 1920, har erforderligt undantag från de nya bestämmelserna gjorts i 3 § femte stycket.

Bank- och fondinspektionen har ifrågasatt en ännu strängare retroaktiv tillämpning av förbudet mot filialbildning än de sakkunniga föreslagit. Ehuru det måste medgivas, att de synpunkter, som bank- och fondinspektionen framhållit till stöd för sitt förslag i detta hänseende, äga ett visst berättigande, har jag dock icke funnit mig kunna tillstyrka det samma.

Departementschefen uppläste härefter förslag till *lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker* av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, samt hemställde, att för det ändamål, § 87 regeringsformen omförmäler, lagrådets utlåtande över förslaget måtte genom utdrag av protokollet inhämtas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:

Nils Hellenius.

Förslag

till

Lag

om ändring i vissa delar av lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker.

Häri genom förordnas, att 3 och 7 §§ i lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker skola, i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

De, som — — — — — blivit tecknat.

Finnes sparbanken vara nyttig för det allmänna, prövar Konungens befallningshavande reglementets överensstämmelse med denna lag ävensom med lag och författningar i övrigt.

Beslutad ändring — — — Konungens befallningshavande stadfäst.

Underrättelse om — — — — — i länskungörelserna.

Sparbank må ej, utan särskilt tillstånd, å annan ort än där styrelsen har sitt säte utöva verksamhet vid avdelningskontor, som inrättats efter ingången av mars månad 1920. Tillstånd, varom nu är sagt, sökes hos Konungens befallningshavande i det län, inom vilket avdelningskontoret är beläget eller är avsett att inrättas.

7 §.

Vården om — — — — — förvaltande styrelse.

Huvudmännen skola — — — — — för huvudmän.

Uti en — — — — — sitt namn.

Rätt att — — — — — som huvudmän.

Huvudmännen, vilka — — — — — för styrelsen.

Huvudmän och styrelseledamöter skola väljas för viss tid och revisorer årligen. Huvudmän och styrelseledamöter skola vara bosatta inom det län, varinom sparbankens styrelse har sitt säte, såvida ej Konungens befallningshavande på grund av särskilda förhållanden finner skäl annat medgiva.

Styrelsen handhaver — — — — — huvudmännen förbehållet.

Ej må — — — — — uttryckligen medgives.

Denna lag träder i kraft, vad angår 3 §, dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling, samt i fråga om 7 § den 1 juli 1921. Dock må sparbank, vilken vid tiden för ikraftträdandet av 3 § utövar verksamhet vid avdelningskontor, som inrättats efter ingången av mars månad 1920 å ort utom den, där sparbankens styrelse har sitt säte, utan hinder av vad i femte stycket av sistnämnda paragraf stadgas fortsätta den verksamhet under år 1920.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd fredagen
den 19 mars 1920.*

Närvarande:

Justitieråden AMÉEN,
friherre LEIJONHUFVUD,
EDELSTAM,
Regeringsrådet LINNÉR.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över finans-
ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 12 mars 1920,
hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtanda skulle för det i § 87
regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till
lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet
av byråchefen Albert Tondén.

Lagrådet yttrade:

Då huvudmän och styrelseledamöter kunna vara utsedda för betyd-
ligt längre tid än ett år, torde vara nödvändigt att i övergångsbestäm-
melsen antingen förklara sådant längre uppdrag vara förfallet den 1 juli
1921 samt tillika giva regler om utseende av andra personer redan innan
7 § träder i kraft eller ock stadga, att huvudmän och styrelseledamöter,
vilka utsetts för tid, som ej gått till ända nyssnämnda dag, äga utan
hinder av stadgandet i 7 § kvarstå i befattningen till dess tiden för upp-
draget utgår.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 mars
1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNA,
Statsråden: UNDÉN,
THORSSON,
OLSSON,
SANDLER,
NOTHIN,
NILSSON,
ERIKSSON,
SVENSSON,
HANSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anmälde chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson, lagrådets genom utdrag av protokollet över finansärenden den 12 mars 1920 inhämtade utlåtande över upprättat förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker.

Efter att hava redogjort för utlåtandets innehåll yttrade föredragande departementschefen, att han, med anledning av vad lagrådet erinrat, låtit vidtaga den ändring i bestämmelserna rörande lagens ikraftträdande, att jämväl 7 § skulle träda i tillämpning omedelbart efter lagens utfärdande, samt att huvudman eller styrelseledamot, vilken valts för tid, som tilländaginge efter den dag då lagen trädde i kraft, finge utan hinder därav att han vore bosatt utom det län, varinom sparbankens styrelse

hade sitt säte, fortsätta utöandet av sitt uppdrag efter tiden för lagens ikraftträdande, dock ej längre än till den 1 juli 1921.

Föredragande departementschefen uppläste herefter det omarbetade lagförslaget och hemställde, att detsamma måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Denna hemställan, som biträdades av statsrådets övriga ledamöter, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga litt. vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Sven Lidholm.